

Sygn. akt I C 854/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2013 roku

Sąd Okręgowy Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Maria Stelska

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Lisiowska

po rozpoznaniu w dniu 5 września 2013 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)Kasy (...) z siedzibą w G.

przeciwko B. C. i R. C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych B. C. i R. C. solidarnie na rzecz na powoda - (...)Kasy (...) z siedzibą w G. kwotę 78.224,06 zł (siedemdziesiąt osiem tysięcy dwieście dwadzieścia cztery złote sześć groszy), wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 listopada 2010 roku do dnia 18 września 2013 roku, przy czym zasądzoną należność rozkłada pozwany na cztery raty:

- a) I rata w kwocie 20.000,00zł (dwadzieścia tysięcy złotych), płatna w terminie do dnia 31 grudnia 2013 roku,
- b) II rata w kwocie 24.000,00zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych), płatna w terminie do dnia 31 grudnia 2014 roku,
- c) III rata w kwocie 24.000,00zł (dwadzieścia cztery tysiące złotych), płatna w terminie do dnia 31 grudnia 2015 roku,
- d) IV rata w kwocie 14.224,06zł (czternaście tysięcy dwieście dwadzieścia cztery złote sześć groszy), płatna w terminie do dnia 31 grudnia 2016 roku,

z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanych B. C. i R. C. solidarnie na rzecz na powoda (...)Kasy (...) z siedzibą w G. kwotę 9.079,00zł (dziewięć tysięcy siedemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 854/12

UZASADNIENIE

W pozwie w postępowaniu upominawczym z dnia 17 września 2012 r. powód – (...)Kasa (...) z siedzibą w G. wnosila o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwani R. C. i B. C. mają solidarnie zapłacić na jej rzecz kwotę 109 238,40 zł. wraz z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w danym okresie, ustalonej przez Zarząd Kasy dla pożyczek przeterminowanych, wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Domagała się również orzeczenia zwrotu kosztów postępowania wg norm

przepisanych, w tym opłaty w kwocie 5 462 złote, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 3 600 złotych oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych, w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania nakazu.

W razie wniesienia sprzeciwu, wnosiła o rozpoznanie sprawy i zasądzenie od pozwanych oznaczonych wyżej kwot wraz z odsetkami i kosztami procesu oraz rozpoznania sprawy pod nieobecność powoda.

W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że udzieliła pozwanej R. C. pożyczki w kwocie 90 000 złotych na podstawie umowy z dnia 4 czerwca 2009r. Pozwany B. C. poręczył spłatę pożyczki. Pożyczka miała być zwrócona w miesięcznych ratach. W razie opóźnienia w zapłacie, powodowi należą się umowne odsetki karne. Wysokość umownych odsetek karnych ustalana jest według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w danym okresie, ustalonej uchwałą Zarządu (...) dla należności przeterminowanych, zgodnie z § 24 Regulaminu (...). Od dnia 20.02.2006r. wysokość umownych odsetek dla należności przeterminowanych zastała ustalona w oparciu o oprocentowanie kredytu lombardowego ogłaszanego przez NBP. Na dzień wniesienia pozwu odsetki karne określone są w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, w stosunku rocznym. W przypadku powstania zadłużenia przeterminowanego, a takie ma miejsce według § 24 pkt. 1 Regulaminu (...) z chwilą nie spłacania kredytu lub raty w terminie, dokonywane przez pożyczkobiorców wpłaty są zaliczane przede wszystkim na pokrycie odsetek i kosztów, a dopiero w dalszej kolejności na kapitał pożyczki. W skład niespłaconej należności z tytułu umowy pożyczki wchodzi także koszty windykacji, w tym opłaty za upomnienia oraz wezwania do zapłaty. Pozwana R. C. mimo zobowiązania wynikającego z umowy, nie regulowała rat pożyczki w ustalonych przez strony terminach, a pozwany B. C. informowany o stanie spłaty pożyczki, również nie uregulował powstałych zaległości, tym samym powód uzyskał podstawę do wypowiedzenia stosunku umownego. Wypowiedzenie umowy zostało skutecznie doręczone pozwanej R. C. dnia 5 października 2010r. Przed wypowiedzeniem umowy, powód wezwał pozwaną R. C. do dobrowolnego uregulowania zadłużenia. Wysokość zadłużenia pozwanych stanowi suma następujących kwot: kapitał pożyczki 74 773,11 zł., odsetki karne do dnia wniesienia pozwu 34 465,29 zł. Razem 109 238,40 zł. (pozew k. 2-3).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 września 2012 r., w sprawie I Nc 239/12, Sąd Okręgowy w Lublinie nakazał pozwanym R. C. i B. C., aby zapłaciły powodowi solidarnie kwotę 109 238,40 zł. z odsetkami umownymi według zmiennej stopy procentowej, obowiązującej w danym okresie, ustalonej przez Zarząd Kasy dla pożyczek przeterminowanych, wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, od dnia 17 września 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 4 982,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (nakaz zapłaty k. 17).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani wniesli o oddalenie powództwa w całości. Podnieśli zarzut spełnienia świadczenia w wysokości większej niż wynika to z wyliczeń pozwanego. Zarzucili zawyżenie wysokości odsetek umownych (maksymalnych w rozumieniu art. 359§ 2¹ k.c.). Wskazali również, że powód nie może powoływać się na odsetki umowne, w sytuacji, gdy wypowiedział umowę pożyczki. Z chwilą, gdy umowa przestaje obowiązywać, powód nie może zasadnie domagać się odsetek maksymalnych, a jedynie odsetek ustawowych (sprzeciw pozwanych k 22).

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanych powódka - (...)Kasa (...) z siedzibą w G.zaprzeczyła wszystkim twierdzeniom pozwanych. Podniosła, że zgodnie z planem spłaty pożyczki, powinna być ona spłacona w 60 ratach płatnych po 2 083,21 zł. Gdyby pozwani dokonywali regularnych wpłat, to ostatnia wpłata przypadłaby na 20.05.2014r. Tymczasem pozwani na poczet spłaty zadłużenia dokonali zaledwie 17 nieregularnych wpłat przed wypowiedzeniem umowy, a po wypowiedzeniu dwóch wpłat w łącznej wysokości 1 500 zł. Od kwietnia 2011r. pozwani nie dokonali już żadnej wpłaty. Pozwani zwracali się do powódki z prośbą o ugodowe załatwienie sprawy i złożyli wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Oczywistym jest zatem, zdaniem powódki, że pozwani mają pełną świadomość ciężącego na nich zobowiązania i faktu niespłacenia zaciągniętej w (...) -u pożyczki. Krytyce powódka poddała także zarzut pozwanych dotyczący żądania odsetek umownych w sytuacji wypowiedzenia umowy. Wymagalność zadłużenia spowodowana wypowiedzeniem umowy nie powoduje, w ocenie powódki, unicestwienia umowy pożyczki w obrocie gospodarczym i tym samym dematerializacji wierzytelności. Wypowiedzenie umowy ma ten skutek, że należność główna wraz z odsetkami stają się wymagalne, a dłużnik zobowiązany jest do zwrotu całości zadłużenia. Prawo domagania się odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wynika z art. 359 w zw. z art. 481§ 1 k.c., z godnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia,

choćby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Strony umowy umówiły się, że w razie opóźnienia, powódce należeć się będą odsetki umowne. Zgodnie z art. 359§ 2 (1, 2, 3) k.c. (obowiązującym od dnia 20.02.2006r.), maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnych nie może w stosunku rocznym przekraczać 4-krotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. W tym przypadku wysokość odsetek za opóźnienie wynika z czynności prawnej (pismo powódki k 49-52).

W piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2013 r. powódka przedstawiła rozliczenie wpłat dokonanych przez pozwaną R. C. przed wypowiedzeniem umowy pożyczki oraz wpłat dokonanych po jej wypowiedzeniu, a także sposób wyliczenia odsetek karnych. Podkreśliła, że umowa uległa rozwiązaniu w dniu 04.11.2010r. i w tej dacie wysokość zobowiązania pozwanej R. C. wynosiła łącznie **78 224,06** złotych. Na kwotę tę składał się zaległy kapitał w wysokości 74 773,11 zł., odsetki umowne w wysokości 2 968,32 zł., odsetki karne w wysokości 132,63 zł, koszty windykacji w wysokości 350 zł.

Pozwani R. C.i B. C.nie kwestionowali wyliczeń dokonanych przez powódkę na dzień 04.11.2010r. Przyznali, że kwota 78 224,06 złotych odpowiada wysokości ich zobowiązania wobec (...)Kasy (...)wynikającego z zawartej umowy pożyczki z dnia 04.06.2009r. Wnosili o rozłożenie tej należności na raty, pierwsza rata w wysokości 20 000 złotych płatna do dnia 31 grudnia 2013r., druga rata w wysokości 24 000 złotych płatna do 31 grudnia 2014r., trzecia rata w wysokości 34 224,06 zł. płatna do dnia 31 grudnia 2016r. W zeznaniach złożonych w charakterze strony podnieśli, że nie są w stanie zapłacić całej wymagalnej kwoty pieniężnej, ze względu na swoją trudną sytuację finansową. Pożyczka w (...)Kasie (...)została zaciągnięta na spłatę zobowiązań wynikających z innych umów kredytowych. Pozwany B. C.zaraz po zawarciu umowy pożyczki stracił pracę i przez kilka lat pracował w ramach umowy o dzieło lub zlecenia. Uzyskiwał najniższe wynagrodzenie krajowe. Obecnie pracuje jako kierowca (...)na podstawie umowy o pracę na czas określony, do 2014r. Wysokość uzyskiwanego wynagrodzenie uzależniona jest od premii, średnio osiąga poziom 1500-2000 złotych miesięcznie. Ponosi koszty dojazdu do pracy własnym samochodem w kwocie około 400 złotych miesięcznie. Od 2012r. wyjeżdża do pracy sezonowej w (...). W ubiegłym roku zarobił 20 000 złotych i podobnych kwot spodziewa się w obecnym roku i przyszłych latach, co umożliwiłoby mu spłatę zobowiązania w ratach, o które wnioskował. Pozwana R. C.uzyskuje wynagrodzenie w kwocie 1 900 złotych (zeznania pozwanych k 126-127).

Ustalenia faktyczne:

W dniu 04.06.2009r. pozwana R. C.zawarła z powodem - (...)Kasą (...) z siedzibą w G.umowę pożyczki niekonsumenckiej nr (...). Zgodnie z treścią umowy Kasa udzieliła pozwanej pożyczki w wysokości 90 000 zł. na okres od 04.06.2009r. do 20.05.2014r. na cel mieszkaniowy. Pożyczka oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej ustalonej przez Zarząd (...), wynoszącej w dniu zawarcia umowy 14% w skali roku. Od dnia 20.02.2006r. wysokość umownych odsetek dla należności przeterminowanych zastała ustalona w oparciu o oprocentowanie kredytu lombardowego ogłaszanego przez NBP. Na dzień wniesienia pozwu odsetki karne określone zostały w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, w stosunku rocznym. Według pkt. 19 umowy, w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki, należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Od niespłaconego w całości lub części kapitału, a od dnia wniesienia powództwa od całości zadłużenia, pobierane są odsetki według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. W pkt. 22 umowy (...)zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy z 30-dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności, w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielonej pożyczki nie są dotrzymane. Zabezpieczeniem spłaty przyznanej pożyczki stało się poręczenie udzielone przez pozwanego B. C.– męża pożyczkobiorcy (umowa pożyczki i poręczenia k 8-9).

Wobec naruszenia przez pozwaną R. C. warunków umowy pożyczki poprzez nieregularne i nieterminowe spłaty, powódka wypowiedziała umowę pismem z dnia 28.09.2010r. (k 13). Pismo zawierające oświadczenie powódki o wypowiedzeniu umowy zostało doręczone pozwanej w dniu 5.10.1010r.(dowód doręczenia k 14). W następstwie wypowiedzenia umowa pożyczki uległa rozwiązaniu z dniem 05.11.2010r.

Przytoczony wyżej stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedstawione dowody z dokumentów, które nie były przez strony kwestionowane. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia prawdziwości tych dokumentów. Jako

przekonywujące należało uznać też zeznania pozwanych dotyczące ich sytuacji materialnej. Pozwani nie kwestionowali swojego zobowiązania wobec powódki, poza kwestią sposobu naliczenia odsetek za czas opóźnienia po rozwiązaniu umowy pożyczki. Powoływali się jedynie na niemożność dokonania jednorazowej spłaty tego zobowiązania. Nie można wobec tego zarzucić pozwany, że zeznania miały służyć jedynie polepszeniu ich sytuacji procesowej, skoro nawet z obiektywnego punktu widzenia opartego na analizie okoliczności sprawy wynika, iż sytuacja finansowa pozwanych jest trudna. Strona powodowa nie zgłosiła ponadto dowodów, które przeciwstawiłyby się treści zeznań pozwanych.

Rozważania prawne:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Na wstępie rozważań merytorycznych przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 503§ 1 k.p.c., w piśmie będącym sprzeciwem od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, pozwany powinien przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór, a także pozostałe zarzuty przeciwko żądaniu pozwu oraz wszelkie okoliczności faktyczne i dowody na ich potwierdzenie.

Pozwani podnieśli zarzut spełnienia świadczenia w wysokości wyższej niż wynika to z wyliczeń pozwanego. Wskazali również, że powód nie może żądać odsetek umownych, w sytuacji, gdy wypowiedział umowę pożyczki. Z chwilą bowiem, gdy umowa przestaje obowiązywać, powód nie może zasadnie domagać się odsetek maksymalnych, a jedynie odsetek ustawowych.

W toku postępowania sądowego pozwani wycofali się z zarzutu dotyczącego spełnienia świadczenia w wysokości wyższej niż wyliczona przez stronę powodową. Przeciwnie, przyznali, że wysokość ich zobowiązania wobec powódki wynosi 78 224,06 złotych, a zatem tyle ile wynika z wyliczeń strony powodowej na dzień 04.11.2010r. Podtrzymali natomiast zarzut dotyczący niezasadnego żądania przez powoda odsetek umownych od dnia, w którym umowa pożyczki uległa, wskutek jej wypowiedzenia, rozwiązaniu. Utrzymywali, że od tej daty powódka może domagać się jedynie odsetek ustawowych. Pozwani domagali się nadto rozłożenia zasądzonej należności na raty, tak, aby spełnienie świadczenia stało się realne i uwzględniało ich możliwości finansowe.

Zarzut pozwanych dotyczący niezasadnego żądania przez powodową (...)Kasę (...) odsetek umownych w okresie po rozwiązaniu umowy pożyczki, podziela Sąd w obecnym składzie.

Warunki umowy pożyczki zawartej przez strony niniejszego procesu, zostały szczegółowo określone w treści tej umowy, opartej na regulaminie udzielania kredytów i pożyczek (...). Zasady działalności Kasy, w tym udzielania pożyczek swoim członkom regulują jednak przede wszystkim przepisy ustawy z 5 listopada 2009r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2012r. Nr 1, poz. 855 z późn. zm.). Z przepisów tych wynika, że Kasa jest spółdzielnią, której celem jest gromadzenie środków pieniężnych wyłącznie swoich członków, udzielanie im pożyczek i kredytów, przeprowadzanie na ich zlecenie rozliczeń finansowych oraz pośredniczenie przy zawieraniu umów ubezpieczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o pośrednictwie ubezpieczeniowym (Dz. U. Nr 124, poz. 1154, z późn. zm). Oznacza to, że Kasę i członka Kasy, a takim członkiem niewątpliwie była pozwana R. C., łączyła więź o szczególnym charakterze wynikającym nie tylko ze stosunku obligacyjnego ale również, a może przede wszystkim, ze stosunku członkostwa. Uwaga tu poczyniona nie ma wprawdzie większego znaczenia jeśli chodzi o fakt i zakres odpowiedzialności pozwanych wobec powodowej Kasy z tytułu zaciągniętej pożyczki, to obrazuje mechanizm postępowania Kas wobec swoich członków, co będzie miało znaczenie dla rozważań na temat rozłożenia zasądzonej należności na raty.

W świetle treści zawartej umowy pożyczki z dnia 04.06.2009r. ma wątpliwości, że umowa ta przewidywała możliwość wypowiedzenia jej warunków przez pożyczkodawcę z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia i postawieniem całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności, w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane. Tak stało się w tym konkretnym stanie faktycznym. Pozwana R. C. uchybiła obowiązkowi terminowej spłaty rat pożyczki, a pozwany B. C. powiadomiony o tym fakcie jako poręczyciel,

uchybił obowiązkowi uregulowania powstałych zaległości, do czego zobowiązał się w ramach zawartej z powódką umowy poręczenia.

Strona powodowa, według treści umowy, miała wobec tego możliwość skierowania powództwa na drogę postępowania sądowego domagając się zasądzenia solidarnie od pozwanych kwot kredytu przeterminowanego, zachowując prawo do domagania się odsetek umownych od zadłużenia przeterminowanego według zmiennej stopy procentowej wynoszącej czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (pkt. 19 umowy), ewentualnie możliwość wypowiedzenia umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia i postawienia całej pozostałej do spłaty należności wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności. Skorzystanie z prawa do wypowiedzenia umowy, a także pozbawienia dłużnika członkostwa, jako rozwiązania o charakterze ostatecznym, wywołuje jednakże skutek w postaci rozwiązania umowy z upływem okresu wypowiedzenia, a przez to wygaśnięcia z tym dniem umownego stosunku zobowiązaniowego. Zupełnie niezrozumiała staje się argumentacja zawarta w piśmie procesowym pełnomocnika powódki stanowiącym odpowiedź na sprzeciw pozwanych, jakoby wymagalność zadłużenia spowodowana wypowiedzeniem umowy nie powodowała unicestwienia umowy pożyczki w obrocie gospodarczym i tym samym dematerializacji wierzytelności. Uwagi te nie pozostają bowiem w związku merytorycznym z zarzutem podniesionym przez pozwanych w sprzeciwie od nakazu zapłaty. Oczywiście, że wypowiedzenie umowy i jej rozwiązanie w następstwie tej czynności nie wywołuje skutku w postaci uznania, że umowa nie istniała. Umowa istniała, aczkolwiek w ściśle określonym czasie, do chwili jej rozwiązania. Pozwani nie kwestionują przecież swojego obowiązku co do zapłaty umówionych odsetek od należności przeterminowanych, w okresie związania stron postanowieniami umowy. Utrzymują jedynie i ten pogląd podziela Sąd, że z chwilą wypowiedzenia umowy, jej postanowienia nie wiążą już stron, a postawiona w stan natychmiastowej wymagalności wierzytelność, która naturalnie nie ulega „dematerializacji”, podlega już w zakresie odsetek reżimowi kodeksowemu. Słusznie pełnomocnik powódki przywołuje w treści pisma art. 481§ 1 k.c. Przepis ten odnosi się jednak zarówno do obowiązku zapłaty odsetek umownych, jak też odsetek ustawowych. Nie rozstrzyga zatem w żaden sposób jakie odsetki winni płacić dłużnicy po rozwiązaniu umowy pożyczki. W § 2 tego przepisu stanowi jedynie, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże, gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Oznacza to jedynie, że wierzyciel może domagać się odsetek umownych jeśli wynika to z obowiązującej strony umowy. Jeżeli natomiast wierzyciel decyduje się na wypowiedzenie umowy, to z chwilą upływu okresu wypowiedzenia umowa przestaje być wiążąca, a odsetki umowne zastępują odsetki ustawowe. Nie można zatem, jak czyni to strona powodowa, z jednej strony powoływać się na fakt wypowiedzenia umowy, a zaraz po tym stwierdzić, że strony umówiły się, że w razie opóźnienia powódce należeć będą się odsetki umowne.

Umowa uległa rozwiązaniu z upływem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, które to wypowiedzenie zostało doręczone pozwanej R. C. w dniu 05.10.2010r. Termin ten upłynął w dniu 04.11.2010r. o godz. 24.00. Umowa uległa wobec tego rozwiązaniu z dniem 05.11.2010r. Strona powodowa dokonała wyliczeń stanu zadłużenia pozwanych na dzień 04.11.2010r. Nie udzieliła odpowiedzi na zobowiązanie Sądu do dokonania wyliczenia wysokości zobowiązania pozwanych na dzień 05.11.2010r. (postanowienie k 120-120v). Przyjąć zatem należy, że podana w piśmie z dnia 04.01.2013r. kwotę łączną 78 224,06 złotych, powód uznaje za zobowiązanie pozwanych istniejące w dniu rozwiązania umowy. Na kwotę tę składa się zaległy kapitał w wysokości 74 773,11 złotych, odsetki umowne w kwocie 2 968,32 złotych, odsetki karne w wysokości 132,63 złote i koszty windykacji w wysokości 350 złotych. Omyłkowo jednak i jedynie w wyniku stanowiska pozwanych, którzy uznali swoje zobowiązanie wobec powódki w podanej wyżej wysokości, kwota wyliczona przez stronę powodowa (78 224,06 zł) nie została skorygowana (pomniejszona) o wpłatę dokonaną przez pozwanych po rozwiązaniu umowy w wysokości 1 500 złotych oraz o kwotę wkładu i wypłatę z IKS w kwocie łącznej 29,37 złotych. Z wpłaty dokonanej przez pozwanych po rozwiązaniu umowy oraz kwoty wkładu i wypłaty z IKS, strona powodowa pokryła bowiem koszty windykacji w wysokości 350 złotych, odsetki karne w wysokości 132,63 złote, odsetki karne w wysokości 450,69 złotych oraz odsetki karne naliczane od dnia dokonania wpłaty (pismo powódki k 107). W razie wniesienia apelacji przez pozwanych należałoby w związku z tym zasądzone na rzecz strony powodowej świadczenie obniżyć z kwoty 78 224,06 zł. do kwoty 76 724,06 złotych.

W myśl art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku zasadzone świadczenie rozłożyć na raty.

W ocenie Sądu wypadek taki zaistniał w konkretnym przypadku. Nie bez znaczenia dla oceny istnienia warunków umożliwiających rozłożenie na raty zasadzonego od pozwanych świadczenia jest fakt, że pozwani zacięgnęli pożyczkę u powoda w celu spłaty zobowiązań wynikających z innych umów kredytowych. Od chwili zawarcia umowy powódka знаła zatem sytuację majątkową pozwanych, wysokość uzyskiwanych przez nich dochodów i ponoszonych kosztów utrzymania. Ryzyko związane z niemożnością dokonania przez pozwanych spłat w całości lub w części, było niewątpliwie przez powódkę odpowiednio skalkulowane. Jest to zresztą ryzyko wynikające z przedmiotu jej działalności gospodarczej. Ponownie podkreślić należy, że strony łączył stosunek członkostwa, co w ocenie Sądu, winno skłonić Kasę do powstrzymania się od działań, które mogą narazić jej członka na dodatkowe straty, zwłaszcza, gdy trudności finansowe członka Kasy są przejściowe. Powódka, tymczasem zdecydowała się na ostateczny krok, rozwiązała umowę z pozwaną, pozbawiła ją członkostwa, a nawet odmówiła jakichkolwiek negocjacji ugodowych. Pozwani tymczasem nie uchylają się od obowiązku spłaty zobowiązania wobec powódki, znaleźli się jednakże w sytuacji trudnej, wymagającej pozyskania dodatkowych źródeł dochodu, które również nie dają możliwości jednorazowej spłaty. Po zawarciu umowy pożyczki pozwany B. C. stracił pracę i przed dłuższy czas zatrudniony był na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia, które nie gwarantowały stabilności zatrudnienia, ani wysokiego wynagrodzenia. Pozwana R. C. posiada wprawdzie stałe zatrudnienie, ale wysokość uzyskiwanego wynagrodzenia również nie była zadowalająca. Wysokość raty pożyczki obciążająca pozwaną wynosiła ponad 2 000 złotych miesięcznie i przekraczała uzyskiwane przez nią dochody. Powstałe zaległości nie były zatem wynikiem złej woli pozwanych, ale trudnościami finansowymi. Aktualnie pozwany B. C. podjął decyzję o podjęciu sezonowej pracy przy zbiorze ziemniaków za granicą, gdzie spodziewa się uzyskać dochód w wysokości około 20 000 złotych. Dochód ten pozwani chcą przeznaczyć na spłatę zobowiązań wobec (...) -u, i jest to w przekonaniu sądu realne. Trzeba zaznaczyć, że kwota płatna w stosunku rocznym w wysokości 24 000 złotych, odpowiada kwocie 2 000 złotych miesięcznie. Dla strony powodowej nie spowoduje to nadmiernego obciążenia, skoro pozwani obowiązani byli uiszczać taką kwotę na rzecz powódki tytułem spłaty zacięgniętej pożyczki.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia treść art. 100 zd. 2 k.p.c., zgodnie z którym, w razie częściowego uwzględnienia żądań, koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swojego żądania, albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. Częściowe oddalenie powództwa było wynikiem odmiennej niż prezentowana przez stronę powodową oceny prawnej w zakresie należnych jej odsetek, co daje podstawę do obciążenia pozwanych obowiązkiem zwrotu na rzecz powódki poniesionych kosztów procesu w całości. Na koszty poniesione przez powódkę składa się wynagrodzenie jej pełnomocnika w kwocie 3 600 zł (§ 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, Dz. U. Nr 163, poz. 1349), kwota 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 5 462 uiszczonych opłaty od pozwu, łącznie 9 079 zł.

Mając powyższe na uwadze należało orzec jak w wyroku.